

**MINIT MESYUARAT
JAWATANKUASA PERUNDINGAN HUKUM SYARAK
WILAYAH PERSEKUTUAN KALI KE – 99**

TARIKH : 30 November 2016M bersamaan 30 Safar 1438H

MASA : 10.00 pagi

TEMPAT : Dewan Syura Perdana
Tingkat 11, Menara Pusat Islam
Kuala Lumpur

Hadir :

1.	SS Datuk Dr. Zulkifli bin Mohamad Al-Bakri	-	Pengerusi
2.	SS Hj Che Mat bin Che Deraman	-	Ahli
3.	SF Tan Sri Datuk Sheikh Ghazali bin Abdul Rahman	-	Ahli
4.	SF Dato' Prof. Zakaria bin Stapa	-	Ahli
5.	SF Dr. Mohd Nasir bin Omar	-	Ahli
6.	SF Dr. Nik Salida Suhaila bte Nik Salleh	-	Ahli
7.	SF Dr. Ahmad Wifaq bin Mokhtar	-	Ahli
8.	SF Ust. Anuar Hakim bin Mohd Salleh	-	Setiausaha

Tidak Hadir (Dengan Kenyataan) :

1. SF Datuk Haji Abd. Aziz bin Yacob
2. SF Prof Madya Dr. Abdul Bari bin Awang
3. SF Prof Madya Datin Dr. Noor Naemah bte Abdul Rahman
4. SF Dr. Yasmin Hanani bte Mohd Safian

Turut Hadir :

1. Ustaz Haji Jaafar bin Ismail
Bahagian Pengurusan Masjid JAWI
2. Ustaz Mohamad Zaki bin Hassan
Bahagian Pengurusan Masjid JAWI
3. En. Azhan bin Ismail
Pusat Pungutan Zakat-MAIWP
4. En. Razali bin Md Jani
Pusat Pungutan Zakat-MAIWP
5. Ustaz Ahmad Husni bin Abd Rahman
Pusat Pungutan Zakat-MAIWP
6. En. Muhsin bin Nur Paizih
Pusat Pungutan Zakat-MAIWP
7. En. Ahmad Adha bin Ahmad Zohdi
Pusat Pungutan Zakat-MAIWP
8. Ustaz Talmizi bin Yahaya
Bahagian Baitulmal
9. Ustaz Afifuddin Abdulmuiz bin Hamid
Bahagian Baitulmal
10. Ustaz Tarmiz bin Muhamad
Pejabat Mufti Wilayah Persekutuan
11. Ustaz Muhammad Fahmi bin Rosli
Pejabat Mufti Wilayah Persekutuan

Urusetia :

1. Ustaz Omar bin Mehat
2. Ustaz Mohd Nazarudi bin Mohd Nadzir
3. Puan Kalsom bt Mohamad Nor
4. Puan Rohaizan bte Mohd Yusof
5. Cik Nazirah bt Mohd Fazail

1. UCAPAN Pengerusi

- 1.1 SS Datuk Pengerusi memulakan mesyuarat dengan bacaan surah al-Fatihah dan merakamkan ucapan terima kasih atas kehadiran ahli Mesyuarat Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak Kali Ke-99.
- 1.2 SS Datuk Pengerusi memaklumkan bahawa tempoh pelantikan sebagai Ahli Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak Wilayah Persekutuan akan tamat pada 7 Disember 2016. Sehubungan itu, S.S. Datuk Pengerusi merakamkan sekalung penghargaan dan terima kasih kepada semua ahli-ahli di atas sumbangan idea dan pandangan dalam membantu Jawatankuasa ini membuat keputusan bagi sesuatu isu yang dibincangkan sepanjang tempoh pelantikan sebagai Ahli Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak Wilayah Persekutuan bagi sesi 2013/2016. Semoga segala sumbangan buah fikiran dan pandangan yang telah diberikan oleh ashabul fadhilah akan mendapat ganjaran daripada Allah S.W.T.

- 1.3. SS Datuk Pengerusi juga merakamkan ucapan tahniah di atas pelantikan semula ashabul fadhilah oleh MAIWP sebagai Ahli Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak Wilayah Persekutuan bagi sesi 2016/2019.
- 1.4. SS Datuk juga merakamkan ucapan terima kasih kepada SS Tuan Hj Che Mat bin Deraman, Timbalan Mufti yang akan bersara pada esok hari iaitu pada 1 Disember 2016 yang telah memberi sumbangan buah fikiran dalam membantu Jawatankuasa ini sepanjang tempoh perkhidmatan sebagai Timbalan Mufti.

2. MENGESAHKAN MINIT MESYUARAT

Minit Mesyuarat Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak Wilayah Persekutuan Kali Ke – 98 disahkan dengan pindaan pada perkara 3 (3.1) (b) seperti berikut:

”Mesyuarat juga dimaklumkan bahawa ajaran Millah Abraham@Ibrahim memerlukan pewartaan segera”.

3. PERKARA-PERKARA BERBANGKIT

- 3.1. (i) **Perkara 3.1: Penyelidikan Terhadap Kursus Terapi Solat.**
- (ii) **Perkara 4.6: Cadangan Mengenai Hedonisme Dan Budaya Barat.**

(iii) Perkara 4.10: Kedudukan Pemikiran Liberalisme Dan Pluralisme Agama.

(iv) Perkara 4.11: Kedudukan Sister In Islam.

(v) Perkara 4.12: Kedudukan Fahaman Jihad Di Syria.

(vi) Perkara 4.13: Kedudukan Millah Abraham @ Ibrahim.

Mesyuarat dimaklumkan bahawa surat Pejabat Jabatan Peguam Negara dengan rujukan PN (PU2) 530/IX bertarikh bertarikh 29 September 2016 telah meluluskan deraf warta tersebut bagi tujuan pewartaan. Deraf warta tersebut dikemukakan di dalam agenda 4.1.

3.2. Perkara 5.1: Majlis Mengadap Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong

Mesyuarat dimaklumkan bahawa Pejabat Mufti masih belum menerima sebarang makluman dari pihak Istana Negara.

3.3. Kertas Laporan Berkaitan Pergerakan Hizbut Tahrir Di Malaysia

Mesyuarat dimaklumkan bahawa sesi pertemuan tersebut telah diadakan dan pihak Pejabat Mufti dan JAWI akan mengadakan pertemuan susulan bagi tujuan mengumpulkan maklumat lanjut dan sesi pengulungan. Tarikh perjumpaan belum ditetapkan lagi.

3.4. Kertas Kerja Bil 1/98/2016 : Cadangan Untuk Mendapatkan Pandangan Hukum Berkaitan Penggunaan Semula Bioefluen Terawat Dan Biopepejal Dari Loji Rawatan Kumbahan (“LRK”) IWK.

- (a) Mesyuarat dimaklumkan bahawa satu lawatan ke tapak operasi telah diadakan pada jam 10.00 pagi tarikh 21 September 2016. Ahli Jawatankuasa yang turut serta dalam lawatan tersebut terdiri daripada :
 - (i) Ust. Anuar Hakim bin Mohd Salleh.
 - (ii) Datin Dr. Noor Naemah bte Abdul Rahman.
 - (iii) Dr. Mohd Nasir bin Omar.
 - (iv) Dr. Yasmin Hanani bin Mohd Safian.
- (b) Lawatan tersebut juga disertai oleh Dr. Mohd Nasir bin Mohd Desa dari UPM.
- (c) Ahli rombongan telah dibawa melawat ke tapak operasi seluas 8 ekar Jalan Chan Chin Moi, Kuala Lumpur. Bermula dengan melihat operasi Rawatan Permulaan untuk menyingkirkan bahan-bahan bukan organik, Rawatan Utama untuk tindakbalas biologi dan pengudaraan dan Rawatan Sekunder untuk menyingkir bahan organik terbiodegradasikan dan pepejal terapung.
- (d) Rombongan juga dibawa melawat ke loji pemantapan gas yang berfungsi untuk mengasingkan gas dari bahan sisa

pepejal. Gas tersebut adalah sebagai alternatif kepada sumber gas asli berasaskan petroluem.

- (e) Di akhir lawatan ahli rombongan telah dibawa melawat Makmal IWK. Disini ahli rombongan telah ditunjukkan dengan produk dari bahan sisa pepejal iaitu baja, batu binaan dan gas alternatif untuk kegunaan domestik. Juga ditunjukkan perbezaan antara pokok yang disiram dengan air paip biasa dan air terawat.

3.5. Kertas Kerja Bil. 2/98/2016
Cadangan Mendirikan Solat Jumaat Di Surau Abbas
Al-Habshee PPR Laksamana Jalan Peel, Kuala Lumpur.

Mesyuarat dimaklumkan bahawa Pejabat Mufti telah memanjangkan ke Bahagian Pengurusan Masjid JAWI cabutan minit berkaitan perkara tersebut melalui surat PMWP(S) 600/1/1 Klt 12 (50) bertarikh 6 September 2016.

3.6. Kertas Kerja Bil. 3/98/2016
Cadangan Tempat Mendirikan Solat Lima Waktu Dan Solat
Jumaat Di Masjid Abdullah Hukum KL-ECO City, Kampung
Haji Abdullah Hukum, Kuala Lumpur

Mesyuarat dimaklumkan bahawa Pejabat Mufti telah memanjangkan ke Bahagian Pengurusan Masjid JAWI cabutan minit berkaitan perkara tersebut melalui surat PMWP(S) 600/1/1 Klt 12 (50) bertarikh 6 September 2016.

3.7. Kertas Kerja Bil. 4/98/2016

**Cadangan Mendirikan Solat Jumaat Di Surau Al-Muqarabin,
Sekolah Menengah Kebangsaan Segambut Jaya, Kuala Lumpur**

Mesyuarat dimaklumkan bahawa Pejabat Mufti telah memanjangkan ke Bahagian Pengurusan Masjid JAWI cabutan minit berkaitan perkara tersebut melalui surat PMWP(S) 600/1/1 Klt 12 (50) bertarikh 6 September 2016.

3.8. Kertas Kerja Bil. 5/98/2016

**Cadangan Penarikan Semula Kebenaran Solat Jumaat
Di Surau Arrayyan, Taman Perumahan Bedaun,
Wilayah Persekutuan Labuan.**

Mesyuarat dimaklumkan bahawa Pejabat Mufti telah memanjangkan ke Bahagian Pengurusan Masjid JAWI cabutan minit berkaitan perkara tersebut melalui surat PMWP(S) 600/1/1 Klt 12 (50) bertarikh 6 September 2016.

**3.9. Cadangan Menetapkan Hukum Jantina Bagi
Kalsom Binti Mohd Ghazali**

Mesyuarat dimaklumkan bahawa Pejabat Mufti telah memanjangkan kepada penama berkenaan keputusan tersebut.

3.10. Hukum Permainan Pokemon dan Pokemon Go

Mesyuarat dimaklumkan bahawa SS Datuk Mufti Wilayah Persekutuan telah menyiarkan dalam laman web Pejabat Mufti Wilayah Persekutuan berkaitan perkara tersebut.

3.11. Cadangan Penanaman Pokok Daun Ketum Oleh RISDA

Mesyuarat di maklumkan bahawa Pejabat Mufti mengambil maklum akan perkara tersebut.

4. PEMBENTANGAN KERTAS CADANGAN

4.1 Kertas Kerja Bil. 1/99/2016

Kertas Cadangan Mewartakan Fatwa-Fatwa Di Bawah Seksyen 34, Akta Pentadbiran Undang-Undang Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1993 [Akta 505]

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

(a) Jawatankuasa Perundangan Hukum Syarak Wilayah Persekutuan dalam beberapa siri mesyuarat yang lalu telah membuat keputusan fatwa berhubung dengan isu-isu seperti berikut:

(i) Mesyuarat kali ke 79 pada 4 Julai 2011:
Fatwa berkenaan dengan Pelatihan Solat Khusyuk dan Seumpamanya;

- (ii) Mesyuarat kali ke 88 pada 19 November 2014: Fatwa berkenaan dengan Fahaman dan Pemikiran Liberalisme dan Pluralisma Agama;
 - (iii) Mesyuarat kali ke 88 pada 19 November 2014: Fatwa berkenaan dengan Jihad di Syria; dan
 - (iv) Mesyuarat kali ke 88 pada 19 November 2014: Fatwa berkenaan dengan Ajaran Millah Abraham @ Ibrahim.
- (b) Memandangkan semakan fatwa asal yang telah diluluskan oleh Mesyuarat Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak melibatkan pindaan secara substantif, maka deraf pewartaan fatwa yang telah diluluskan oleh Jabatan Peguam Negara hendaklah dibentangkan semula di Mesyuarat Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak sebelum disiarkan di dalam Warta.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah meneliti deraf fatwa tersebut dan mengambil keputusan seperti berikut:

- (a) Bersetuju menerima draf pewartaan fatwa hanya bagi tajuk-tajuk berikut:
- (i) Fatwa berkenaan dengan Pelatihan Solat Khusyuk dan Seumpamanya;
 - (ii) Fatwa berkenaan dengan Jihad di Syria; dan

- (iii) Fatwa berkenaan dengan Ajaran Millah Abraham @ Ibrahim.
- (b) Menyediakan deraf pewartaan mengikut tajuk-tajuk fatwa yang telah diputuskan oleh Jawatankuasa.

Tindakan: PMWP

**4.2. Kertas Kerja Bil. 2/99/2016
Cadangan Hukum Membaca Terjemahan Al-Quran
Edisi Inggeris Daripada Luar Negeri Tanpa Teks Al-Quran**

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Isu ini timbul ekoran daripada kemasukan buku-buku termasuklah buku-buku terjemahan al-Quran al-Karim 30 juzuk daripada luar negeri melalui lapangan terbang dan Pelabuhan Kelang ke Malaysia yang diimport oleh orang perseorangan Muslim sebagai bahan bacaan bagi masyarakat Islam di negara ini. Buku terjemahan al-Quran ini dicetak tanpa teks al-Quran. Yang ada hanyalah terjemahan al-Quran sahaja. Justeru itu pihak Kementerian Dalam Negeri, Bahagian Teks Al-Quran telah mengemukakan pertanyaan mengenai kemasukan buku-buku tersebut ke negara kita ini.
- (b) Mengikut semakan KDN mendapati setakat ini hanya Pejabat Mufti Negeri Kedah sahaja yang memfatwakan larangan tersebut.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan bersetuju menangguhkan keputusan untuk dibuat kajian lebih terperinci cadangan tersebut.

Tindakan: Unit Buhuth, PMWP

4.3. Kertas Kerja Bil. 3/99/2016 Cadangan Deraf Sighah Fatwa-Fatwa Untuk Pewartaan

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Mesyuarat Jawatankuasa Penyelarasan Pengurusan dan Pembangunan Fatwa (JKPPF) kali ke 8 pada 15 -17 September 2014 di Langkawi yang dihadiri oleh Timbalan Mufti/Ketua Penolong Mufti/Pegawai Fatwa seluruh Malaysia telah bersetuju bahawa isu-isu yang ada hubungan dengan kepentingan nasional yang telah diputuskan pandangan hukum oleh Muzakarah Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia disenaraikan mengikut keutamaan untuk diwartakan dan diseragamkan sighah fatwa bagi tujuan pewartaan agar menepati dengan kehendak undang-undang.

- (b) JAKIM sebagai agensi penyelarar telah mengadakan dua kali bengkel bagi memurnikan deraf sighth fatwa dan pada Mesyuarat Jawatankuasa Penyelarasan Pengurusan dan Pembangunan Fatwa (JKPPF) kali ke 10 pada 29 – 30 Ogos 2016 telah bersetuju memperakukan deraf sighth tersebut diedarkan kepada Jabatan Mufti Negeri-Negeri untuk tujuan penyeragaman pewartaan seperti berikut:
- (i) Ajaran Ilmu Makrifat (Mengenal Allah/Diri) Oleh Mohd Yusof Cik Wook Yang Disebarkan Oleh Haji Shaari Bin Mohd Yusof;
 - (ii) Larangan Penglibatan Orang Islam Dalam Aktiviti Candleight Vigil;
 - (iii) Larangan Melantik Orang Bukan Islam Sebagai Peguam Syarie;
 - (iv) Pengharaman Shisha;
 - (v) Status Agama Dan Hak Penjagaan Anak Bawah Umur Apabila Salah Seorang Pasangan Memeluk Islam; dan
 - (vi) Wasiat Wajibah.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah meneliti dan berbincang deraf cadangan sighth-sighth fatwa yang dibentangkan dan mengambil keputusan supaya kertas-kertas asal cadangan fatwa tersebut dikemukakan di dalam mesyuarat ini terlebih dahulu.

Tindakan: PMWP

**4.4. Kertas Kerja Bil. 4/99/2016
Cadangan Kebenaran Mendirikan Solat Jumaat
Sementara Di Sebahagian Tapak Gelanggang Futsal
Ibu Pejabat Tenaga Nasional Berhad (TNB) Kuala Lumpur**

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Surau Balai Islam Ibu Pejabat TNB, Jalan Bangsar Kuala Lumpur telah diberi kebenaran mendirikan sembahyang jumaat yang terletak di bawah pentadbiran Kariah Masjid Ar-Rahman, Kuala Lumpur dan telah berdaftar dengan Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan (JAWI).
- (b) Tapak surau Balai Islam Ibu Pejabat TNB Kuala Lumpur akan dibangunan dengan kompleks Pusat Islam yang merangkumi sebuah Balai Islam (Surau Jumaat) yang boleh memuatkan 3000 orang jemaah daripada kakitangan TNB dan jemaah dari luar ibu pejabat TNB Kuala Lumpur pada satu-satu masa dan beberapa blok pejabat pentadbiran.

- (c) Bagi menggantikan surau tersebut, dicadangkan sebahagian daripada gelanggang futsal akan ditutup sementara sepanjang tempoh penutupan surau Balai Islam tersebut. Gelanggang ini boleh memuatkan seramai 1500 hingga 2000 orang jemaah.
- (d) Bahagian Pengurusan Kariaah bersetuju dengan cadangan tersebut atas sebab-sebab berikut:
 - (i) Persepsi negatif yang timbul hasil daripada kelewatan kakitangan Islam masuk ke pejabat memberi kesan kepada agama Islam secara tidak langsung.
 - (ii) Komitmen pengurusan TNB untuk mewujudkan tempat dan ruang yang lebih selesa pada masa hadapan bagi kegunaan kakitangan yang beragama Islam khususnya wajar disokong sepenuhnya.
 - (iii) Mengelakkan sebarang kesukaran kepada para pekerja Islam dan masyarakat Islam di kawasan sekitar untuk menunaikan solat Jumaat di masjid dan surau Jumaat yang jauh dengan melalui laluan yang penuh sesak dengan kenderaan pada waktu tersebut yang merupakan waktu puncak.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan bersetuju memberi kelulusan mendirikan Solat Jumaat Sementara di sebahagian Gelanggang Futsal Ibu Pejabat TNB Kuala Lumpur.

Tindakan: Bahagian Pengurusan Masjid
JAWI

4.5. Kertas Kerja Bil. 5/99/2016
Cadangan Mendirikan Solat Jumaat Sementara
Bagi Menggantikan Surau Ad Deniah, Pusat Perubatan
Universiti Malaya (PPUM) Lembah Pantai

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Surau Ad-Deeniah merupakan tempat solat utama bagi kakitangan, pelajar, pesakit dan orang awam di Pusat Perubatan Universiti Malaya serta kakitangan dan pelajar Univeristi Malaya sejak tahun 1996. Dengan usia surau yang menjangkau hampir 20 tahun, banyak struktur bangunan surau tersebut yang telah uzur termasuk bumbung yang perlu dinaiktaraf. Projek baikpulih surau Ad-Deeniah akan mengambil masa selama 4 bulan dan akan ditutup bermula Disember 2016 sehingga April 2017.
- (b) Bilik Konferen 3, Tingkat 13, Menara Selatan PPUM dicadangkan sebagai tempat solat Jumaat sementara bagi

kakitangan, pesakit Pusat Perubatan Universiti Malaya dan pelajar Universiti Malaya serta orang awam.

- (c) Bilik Konferens 3 ini boleh memuatkan sehingga 1000 orang jemaah dalam satu-satu masa bagi menampung jemaah untuk Solat Fardhu Jumaat.
- (d) Bahagian Pengurusan Kariah JAWI bersetuju dengan cadangan tersebut atas sebab-sebab berikut:
 - (i) Memudahkan petugas dan kakitangan untuk menunaikan solat Jumaat tanpa perlu tergesa-gesa dan meninggalkan perkhidmatan kesihatan kepada pesakit;
 - (ii) Memudahkan pesakit dan para waris yang boleh menunaikan solat Jumaat dengan selesa; dan
 - (iii) Pertukaran shif kerja antara doktor kakitangan pada jam 2 petang akan menyebabkan kakitangan lelaki Islam akan menyukarkan pergerakan kakitangan untuk memberi perkhidmatan kepada pesakit.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan bersetuju membenarkan Solat Jumaat Sementara di Bilik Konferens 3,

Tingkat 13, Pusat Perubatan Universiti Malaya, Lembah Pantai,
Kuala Lumpur.

Tindakan: Bahagian Pengurusan Masjid
JAWI

4.6. Kertas Kerja Bil. 6/99/2016
Cadangan Larangan Membina Kepungan
Di atas Pusara Tanah Perkuburan Islam

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Terdapat 22 buah tanah Perkuburan Islam yang dikawalselia oleh Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan.
- (b) Menjadi amalan masyarakat di Malaysia untuk membina kepongian pusara. Namun terdapat sesetengah negeri yang menetapkan bentuk dan spesifikasi kepongian yang dibenarkan untuk dipasang. Manakala sesetengah negeri yang lain tidak menetapkan spesifikasi tertentu.
- (c) Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Putrajaya dan Labuan adalah salah sebuah negeri yang telah menetapkan spesifikasi khusus bagi membina kepongian. Syarat dan spesifikasi ini terpakai bagi 2 buah Tanah Perkuburan Islam Raudhatul Sakinah iaitu di Taman Batu Muda dan Bukit Kiara. Namun, terdapat juga waris yang membina kepongian yang tidak mengikut spesifikasi yang ditetapkan

oleh JAWI dengan membina binaan yang melampaui keperluan sehingga menyerupai binaan kubur agama lain. Amalan ini telah berterusan sejak bertahun-tahun dahulu hingga sekarang tanpa ada pemantauan dan penguatkuasaan daripada pihak yang berwajib.

- (d) Bahagian Pengurusan Kariah JAWI bersetuju dengan larangan tersebut atas sebab-sebab berikut:
 - (i) Binaan kepungan pusara di atas tanah wakaf hendaklah dilarang bagi memastikan kehendak pewakaf dapat dimanfaatkan dengan sepenuhnya.
 - (ii) Tanah Perkuburan Islam dapat diguna semula sekiranya telah penuh dengan menggunakan kaedah seperti kubur bertingkat.
 - (iii) Memastikan tanah wakaf tidak menjadi hakmilik kekal waris si mati dengan adanya kepungan pusara tersebut.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan melarang membina kepungan pusara di atas tanah perkuburan kecuali apa yang telah diputuskan oleh pihak berautoriti.

Tindakan: Bahagian Pengurusan Masjid
JAWI

4.7. Kertas Kerja Bil. 7/99/2016
Kertas Cadangan Fatwa Kadar ‘Uruf Pemilikan Dan
Pemakaian Barang Kemas Kalangan Wanita Islam
Di Wilayah-Wilayah Persekutuan

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Kadar ‘uruf pemakaian barang kemas yang diguna pakai di Wilayah Persekutuan sebanyak 150 gram sejak tahun 1995 hingga kini.
- (b) Satu kajian **Pemilikan Barang Kemas Yang Dipakai Dalam Kalangan Wanita Islam di Wilayah Persekutuan** bagi menilai semula kadar yang sesuai dengan keadaan semasa khusus mengenai kadar ‘uruf di Wilayah Persekutuan telah dijalankan secara usaha sama di antara PPZ-MAIWP dengan Kolej Universiti Islam Selangor (KUIS) selama empat bulan dan berakhir pada bulan Oktober 2016 lalu yang melibatkan bilangan responden seramai 2,000 orang di tiga lokasi kajian iaitu di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Putrajaya dan Labuan.

- (c) Hasil kajian mendapati tiada sandaran kuat bagi menentukan nisab (had minima) sebaliknya bergantung kepada 'uruf had-al-israf. Justeru, kajian yang bersandarkan pendapat menjurus kepada jumlah 200 mithqal (850 gram) atau 10 kali ganda daripada nisab emas simpanan.
- (d) Data kajian mengenai taburan kekerapan berat barang kemas yang dipakai mendapati julat 50 gram mewakili 76.66% (1,462 responden) dari keseluruhan berat emas responden. Dapatan kajian menunjukkan nilai mod adalah 30 gram dengan $\frac{3}{4}$ daripada responden memakai emas antara 0-50 gram. Berdasarkan kepada fakta di atas kadar 'uruf barang kemas yang dipakai yang dicadangkan oleh kajian adalah sebanyak 300 gram berdasarkan 10 kali ganda (*Imam al-Nawawi*) nilai mod iaitu 30 gram.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan seperti berikut:

- (a) Kadar 'uruf had-al-israf di Wilayah Persekutuan adalah 800 gram;

- (b) Zakat wajib dikenakan ke atas emas perhiasan wanita apabila jumlah berat pemilikan dan pemakaiannya melebihi kadar 'uruf had-al-israf; dan
- (c) Zakat emas perhiasan wanita dikira terhadap nilai berat yang melebihi kadar 'uruf sahaja (800 gram) atau keseluruhan emas yang dimiliki bermula jumlahnya 800 gram dan ke atas.

Tindakan: PPZ-MAIWP

**4.8. Kertas Kerja Bil. 8/99/2016
Cadangan Fatwa Mengenai Kewajipan Zakat
Terhadap Wang Pampasan Dan Gratuiti**

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Gratuiti menurut Kamus Dewan bermaksud ganjaran biasanya berupa wang yang diberikan oleh majikan kepada pekerja yang berhenti atau bersara sebagai penghargaan kepada perkhidmatan yang telah diberikan. Manakala wang pampasan pula merujuk kepada wang yang dibayarkan sebagai ganti rugi.
- (b) Kedudukan Wang Pampasan Dan Gratuiti dalam kerangka zakat termasuk dalam kategori al-Mal al-Mustafad (harta perolehan) yang boleh digolongkan ke dalam kumpulan zakat pendapatan al-Mal al-Mustafad.

(c) Cadangan dua alternatif kaedah pengiraan zakat Wang Pampasan Dan Gratuiti seperti berikut:

- (i) Kaedah 1: Pembayaran zakat di akhir tahun taksiran setelah ditolak keperluan asas hidup dan semua pendapatan hendaklah digabungkan; dan
- (ii) Kaedah 2: Pembayar zakat boleh membayar zakat pendapatan bersih pada hari pendapatan tersebut diterima secara tunai. Ini bermakna pembayar zakat wajib membayar setiap bulan atau minggu atau masa-masa yang ditetapkan apabila telah mencapai nisab kerana syarat wajibnya telah wujud pada masa itu juga.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan supaya mentafsirkan semula secara terperinci wang pampasan, Gratuiti dan termasuk juga wang Ex-Gratia.

Tindakan: PPZ- MAIWP

4.9. Kertas Kerja Bil. 9/99/2016 Cadangan Fatwa Mengenai Hukum Zakat Ke Atas Duit Kutu

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Amalan kutu ini berlaku dengan cara salah seorang dari sekumpulan wanita mengambil satu kadar atau nilai yang dikumpul bersama setiap hari Jumaat atau sekali dan diberikan kepada salah seorang dari mereka secara bergiliran setiap bulan.
- (b) Skim kutu yang diamalkan tidak termasuk dalam bentuk faedah yang dilarang. Kebanyakan ulama berpendapat bahawa tindakan ini adalah harus di sisi Syariah atas sebab **ia tidak termasuk dalam pinjaman dengan faedah yang dilarang oleh Syariah**. Jumlah dan tempoh pinjaman juga adalah serupa. Ini menjadikannya tiada sebarang lebihan manfaat yang boleh menjadikannya haram. Manakala syarat untuk memberi pinjam semula tadi, jikapun ia dianggap sebagai satu manfaat namun ia adalah manfaat yang sama kepada dua-dua pihak dan bukan hanya satu pihak yang boleh membawa penindasan.
- (c) Imam Ibnu Qudamah menyatakan jika harta yang baru diperolehi seseorang itu merupakan hasil dari harta sedia ada padanya seperti untung dari harta perniagaannya atau anak-anak yang lahir dari haiwan ternakannya, maka harta perolehan baru itu wajib digabungkan kepada harta sedia ada padanya dan dikeluarkan zakat bersama-samanya. Jadi, haul bagi harta perolehan baru itu dikira bersekali dengan haul harta sedia ada kerana ia terbit darinya dan dari jenis yang sama. Hukum ini tidak ada khilaf di kalangan ulamak.

- (d) Menurut pandangan lain yang diriwayatkan dari Ibnu Mas'ud, Ibnu 'Abbas dan Mu'awiyah di mana mereka berpendapat; Harta perolehan baru itu (al-Mal al-Mustafad) wajib dizakati ketika menerimanya (yakni tidak perlu menunggu genapnya haul). Terdapat riwayat menceritakan; "Ibnu Mas'ud memberi kepada kami al-'Ata (pemberian) kemudian ia mengambil zakat ke atasnya". Imam al-Auza'ie berkata terhadap orang yang menjual hambanya dan rumahnya; "Hendaklah ia membayar zakat terhadap harga (bayaran) yang diperolehinya sebaik saja bayaran itu berada di tangannya kecuali baginya bulan yang diketahui (akan sampai haul bagi harta yang sedia ada padanya), maka bolehlah ia menangguhkan pengeluaran zakat ke atas harta perolehan baru itu untuk disekalikan pengeluaran zakat bersama hartanya yang sedia ada. Pandangan inilah yang ditarjihkan oleh Syeikh al-Qaradhawi (Fiqh al-Zakah 1/302).

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan tidak memerlukan keputusan fatwa terhadap hasil pendapatan daripada duit kutu.

Tindakan: PPZ-MAIWP

4.10. Kertas Kerja Bil. 10/99/2016 Cadangan Penetapan Kadar Zakat Fitrah Di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Putrajaya Dan Labuan Bagi Tahun 1438H/ 2017M

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Zakat fitrah merupakan zakat badaniah yang telah disyariatkan pada tahun kedua Hijrah dan ianya menjadi suatu kewajiban bagi setiap Muslim untuk melaksanakannya sebelum solat sunat Aidilfitri.
- (b) Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak Wilayah Persekutuan telah menetapkan zakat fitrah boleh dibayar dengan beras ataupun wang tunai yang mempunyai nilai yang sama dengan harga beras tersebut. Keputusan ini juga selaras dengan fatwa yang dikeluarkan oleh Majlis Fatwa Kebangsaan di mana zakat fitrah boleh dibayar dengan beras ataupun wang tunai.
- (c) Penetapan kadar zakat fitrah tahun 2017 berdasarkan faktor berikut :-
 - (i) Bahan makanan yang diambilkira bagi menentukan zakat ialah beras atas alasan ia merupakan makanan asasi yang dimakan oleh penduduk Malaysia. Berdasarkan kajian dan perakuan oleh pihak BERNAS, Beras Super Spesial Tempatan 5% merupakan beras yang dimakan oleh majoriti rakyat Malaysia berbanding dengan beras gred lain.

- (ii) Harga 1 kilogram Beras Super Spesial Tempatan 5% RM2.60 di darabkan dengan 2.70 kg bersamaan RM7.02. Oleh yang demikian, jumlah tersebut dikenakan kepada RM7.00.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan penetapan kadar zakat fitrah bagi tahun 1438H bersamaan 2017M bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Putrajaya dan Labuan adalah berjumlah **RM7.00**.

Tindakan: Bahagian Baitulmal MAIWP

4.11. Kertas Kerja Bil. 11/99/2016

Cadangan Pelaksanaan Pengurusan Harta Luqatah, Penyelesaian Hutang Pihak Ketiga Dan Pengurusan Wang Tidak Patuh Syariah

Mesyuarat telah menimbang dan meneliti kertas cadangan ini dan mengambil maklum beberapa perkara seperti berikut:

- (a) Terimaan hasil sumber am daripada Luqatah yang terkumpul dari tahun 2011 sehingga Ogos 2016 adalah berjumlah **RM87,525.85**, Penyelesaian Hutang Pihak Ketiga terkumpul berjumlah **RM86,221.27** dan terimaan wang tidak patuh syariah yang terkumpul adalah berjumlah **RM5,395,049.50** dan jumlah keseluruhan adalah **RM 5,568,796.62**.

- (b) Jabatan Audit Negara melalui Semakan Pengauditan Muktamad Penyata Kewangan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2015 yang bersidang pada 12 Julai 2016 bertempat di Imarah Wakaf MAIWP, Jalan Perak telah membuat teguran mengenai hasil terimaan ini.
- (c) Mesyuarat Jawatankuasa Perundangan Hukum Syarak Wilayah Persekutuan Kali Ke-92 pada 7 Julai 2015 bersetuju bahawa wang yang haram dan tidak patuh syariah adalah seperti berikut :
 - (i) Hendaklah diserahkan kepada pemiliknya jika mampu,
 - (ii) Diagihkan untuk kemaslahatan muslimin seperti pembinaan jalan, jambatan, tandas dan sebagainya,
 - (iii) Baitulmal,
 - (iv) Disedekahkan bagi pihak tuannya.
- (d) MAIWP mencadangkan agar perbelanjaan terimaan hasil Sumber Am ini seperti berikut :
 - (i) Digunakan untuk masalah umum umat Islam seperti berikut:

- (1) Pembinaan dan penyelenggaraan bangunan pusat perlindungan, pusat dakwah, pusat pendidikan serta masjid atau surau.
 - (2) Kemudahan asas seperti pembinaan dewan, perhentian bas, jambatan dan lain-lain untuk kegunaan umum.
- (ii) Diagihkan kepada golongan fakir dan miskin khususnya melalui skim-skim bantuan di Baitulmal MAIWP.

KEPUTUSAN

Mesyuarat telah berbincang dan mengambil keputusan seperti berikut :

- (a) Wang-wang tersebut hendaklah dimasukkan ke dalam Baitulmal dan diagihkan untuk kegunaan umat Islam kecuali bagi pembinaan Masjid atau Surau.
- (b) Wang Luqatah dan Terimaan Penyelesaian Hutang Pihak Ketiga hendaklah dipulangkan kepada pemiliknya sekiranya membuat tuntutan dan sabit benar atas tuntutan tersebut

Tindakan: Bahagian Baitulmal MAIWP

5. Penangguhan Mesyuarat

S.S Datuk Pengerusi merakamkan penghargaan dan ucapan terima kasih kepada semua ahli dan pembentang-pembentang kertas kerja. Mesyuarat ditangguhkan pada jam 12.30 tengahari dengan bacaan tasbih kafarah dan surah *al-'Asr*.

Disediakan oleh:

Setiausaha,
Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak,
Wilayah Persekutuan.

Disahkan oleh:

(DATUK DR. ZULKIFLI BIN MOHAMAD AL-BAKRI)
Mufti Wilayah Persekutuan,
Merangkap,
Pengerusi Jawatankuasa Perundingan Hukum Syarak,
Wilayah-Wilayah Persekutuan.
Tarikh :